

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA

Podręcznik: „Edukacja dla bezpieczeństwa „ Bogusława Breitkopf, Dariusz Czyżow

Wydawnictwo: WSiP

Przedmiotowe Zasady Oceniania z edukacji dla bezpieczeństwa są elementem Zasad Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania w Publicznej Szkole Podstawowej nr 21 w Opolu.

Podstawa prawna Przedmiotowego Systemu Oceniania:

- Podstawa programowa dla szkoły podstawowej
- Statut PSP Nr 21 (Rozdział VII: Zasady wewnątrzszkolnego oceniania uczniów).

Etap nauki: I oraz II etap edukacyjny

. Ocenianie wewnątrzszkolne ma na celu:

1. Informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie.
2. Udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie uczniowi informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć.
3. Udzielanie wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju.
4. Motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu.
5. Dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce, zachowaniu oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia.
6. Umożliwianie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno - wychowawczej.

SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

1. Na początku roku szkolnego uczniowie zostają zapoznani z zakresem wymagań programowych oraz kryteriami oceniania na lekcjach edukacji dla bezpieczeństwa.
2. Każdy uczeń jest oceniany sprawiedliwie.

3. Oceny wyrażane w stopniach dzielą się na:

- częściowe, określające poziom wiadomości lub umiejętności ucznia ze zrealizowanej części programu nauczania,

- śródroczne i roczne, określające ogólny poziom wiadomości i umiejętności ucznia przewidzianych w programie nauczania na dany okres.
- Na lekcjach ocenianie bieżące przebiega w formie odpowiedzi ustnych, kart pracy, kartkówki, formy pisemne (testy, sprawdziany), prezentacje. Ocenie podlega również aktywność uczniów oraz prace projektowe i prezentacje.

Formy sprawdzania wiedzy/ umiejętności i ich wagi:

Sprawdzian- **3**

Kartkówka- **2**

Odpowiedź ustna/ praca domowa/ projekt/ prezentacja/ praca w grupie-**1**

Ocenę z testu/ sprawdzianu nauczyciel wpisuje **do e-dziennika kolorem czerwonym.**

5. Za różne formy aktywności na lekcjach stawiane mogą być plusy, za niewykonane zadania – minusy.

6. Odpowiedzi ustne oraz kartkówki mogą obejmować materiał aktualnie omawiany oraz z trzech ostatnich lekcji i nie wymagają wcześniejszej zapowiedzi.

7. Uczeń ma prawo znać zakres materiału przewidzianego do kontroli i wymagań, jakim będzie musiał sprostać.

8. Prace klasowe, sprawdziany i zapowiedziane kartkówki (zapisane w dzienniku elektronicznym) są obowiązkowe. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może ich napisać w wyznaczonym przez nauczyciela dniu, to powinien to uczynić w uzgodnionym z nauczycielem terminie w przeciągu dwóch tygodni po powrocie ucznia do szkoły. Jeżeli tego nie zrobi z własnej winy, to otrzymuje ocenę niedostateczną.

9. W przypadku nieobecności nauczyciela zapowiedziany sprawdzian, praca klasowa itp., mogą być przeprowadzone w terminie najbliższych zajęć danego przedmiotu, pod warunkiem, że w danym tygodniu liczba zapowiedzianych sprawdzianów jest mniejsza niż 3.

10. Testy i sprawdziany przeprowadzane są 1 do 2 razy w półroczu i obejmują materiał podany przez nauczyciela. Termin podaje nauczyciel z minimum tygodniowym wyprzedzeniem, a na sprawdzenie prac uczniów ma 2 tygodnie.

11. Przez kartkówkę rozumie się pracę pisemną– czas pisania do 15 minut. Test/ sprawdzian jest całogodzinny.

12. Uczeń w ciągu półrocza powinien uzyskać minimalnie 4 oceny cząstkowe, które wyrażałyby różne formy sprawdzania wiedzy i umiejętności, na podstawie których wystawia się ocenę klasyfikacyjną.

13. W przypadku otrzymania przez ucznia oceny niedostatecznej i dopuszczającej z pracy pisemnej, ustnej lub domowej, nauczyciel udziela uczniowi informacji o sposobach uzupełnienia wiedzy i ustala wspólnie z uczniem termin poprawy, która powinna nastąpić do miesiąca od otrzymania oceny niedostatecznej lub dopuszczającej. Ocena poprawiona jest zapisywana w e-dziennik w oddzielnej kolumnie z adnotacją „poprawa” i ma ten sam opis oraz wagę.

14. Procentowy wskaźnik oceniania zgodny z WSO:

celujący – 100 %

bardzo dobry – 90 % - 99 %

dobry – 75 % - 89 %

dostateczny – 50 % - 74 %

dopuszczający – 30 % - 49 %

niedostateczny – 0 % - 29 %

Dla prac, z których maksymalna liczba punktów wynosi 12 ustalone są oceny:

12 p. - celujący

10,5 – 11,5 p. - bardzo dobry

8,5 - 10 p. - dobry

6,5 – 8 p. - dostateczny

4,5 - 6 p. – dopuszczający

0 – 4 p. – niedostateczny

15. W ocenianiu bieżącym uczniów klas VIII stosuje się oceny częściowe w skali: 6, 5, 4, 3, 2, 1 z możliwością dodawania „+”, „-”.
16. Ocena jest jawna dla ucznia i jego rodziców/ opiekunów.
17. Na ferie, przerwy świąteczne i dłuższe weekendy nie zadaje się zadań domowych.
18. Nauczyciel ma prawo odnotować w dzienniku nieprzygotowanie ucznia do lekcji poprzez użycie skrótu „np”. Uczeń ma prawo być nieprzygotowany do lekcji dwa razy w ciągu półrocza.
19. Nauczyciel sprawdza stan wiedzy i umiejętności ucznia przynajmniej raz w miesiącu poprzez prace klasowe, sprawdziany, kartkówki, testy, karty pracy, wypowiedzi ustne, zadania domowe, projekty, referaty lub w inny sposób.
20. Uczeń, który opuścił lekcje, ma obowiązek bezzwłocznie nadrobić braki w wiadomościach, zapisach lekcyjnych, pracach domowych lub wypracowaniach. W przypadku dłuższej niż tydzień nieobecności, termin uzupełnienia braków należy ustalić z nauczycielem, nie może on jednak przekroczyć 2 tygodni.
21. Uczeń na każdej lekcji musi posiadać własnoręcznie uzupełniony zeszyt z wszystkimi zadaniami i lekcjami, podręcznik, jeżeli są wymagane w danej klasie.
22. Uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania do wcześniej zapowiedzianego sprawdzianu bądź innej zapowiedzianej pracy pisemnej.
23. Zadania domowe, sprawdziany, kartkówki i odpowiedzi ustne są dla ucznia obowiązkowe. Uczeń obecny na lekcji odmawiający odpowiedzi ustnej, pisemnej, kartkówki, sprawdzianu itp. otrzymuje ocenę niedostateczną.
24. Praca domowa może być zadana po każdej lekcji, a sprawdzona kartkówką, odpowiedzią przy tablicy, zebraniem zeszytów lub ćwiczeń całej lub części klasy. Uczeń nie może się tłumaczyć, że nie wiedział jak odrobić pracę domową. Obowiązkiem ucznia jest przeczytać polecenie do zadań przed opuszczeniem klasy i w przypadku wątpliwości zapytać nauczyciela o wyjaśnienie jak należy odrobić pracę domową.
25. Prace pisemne są archiwizowane do końca roku szkolnego i udostępniane do wglądu w szkole na prośbę ucznia lub jego rodziców podczas zebrań lub konsultacji oraz w innym, uzgodnionym z nauczycielem, terminie.
26. Wszystkie oceny uzyskane przez ucznia są odnotowane w dzienniku elektronicznym. Przy wystawianiu oceny śródrocznej i rocznej bierze się pod uwagę wszystkie oceny.
27. Pracę domową nauczyciel zapisuje na tablicy.

28. Nie ocenia się ucznia do trzech dni po dłuższej, (co najmniej 2 tygodnie) usprawiedliwionej nieobecności w szkole.

29. Korzystanie przez ucznia w czasie prac pisemnych, sprawdzianów, kartkówek i odpowiedzi ustnych i innych form sprawdzania wiedzy z niedozwolonych przez nauczyciela pomocy (np. smartfon, podręcznika, wcześniej przygotowanych materiałów) stanowi podstawę do wystawienia oceny niedostatecznej bez możliwości poprawy.

30. Nauczyciel jest zobowiązany, na podstawie opinii publicznej (lub niepublicznej) poradni psychologiczno – pedagogicznej, w tym publicznej (lub niepublicznej) poradni specjalistycznej, dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom.

31. Wszystkie sprawy sporne, nie ujęte w PSO, rozstrzygane będą zgodnie z WSO oraz rozporządzeniami MEN.

OBSZARY AKTYWNOŚCI PODLEGAJĄCE OCENIANIU   OBSZARY AKTYWNOŚCI PODLEGAJĄCE OCENIANIU

I. Uczeń oceniany jest za:

.

1. Pracę na lekcji – wypowiedzi ustne z bieżącego materiału, karty pracy(wykonanie ćwiczeń pisemnych podczas lekcji lub dokończenie w domu), pracę w grupach , aktywność na lekcji.
2. Prace projektowe - prace wykonane w grupach lub samodzielnie na dany temat.
3. Zadania dodatkowe - za wykonanie zadań nieobowiązkowych, dodatkowych.
4. Zadania domowe - wykonanie w zeszycie pisemnie w domu , prowadzenie zeszytu

Wiedza i umiejętności:

-umiejętność scharakteryzowania podstawowego pojęcia związane z bezpieczeństwem państwa , określenie czynników mających wpływ na bezpieczeństwo Polski; organizacje międzynarodowe i przedstawienie ich roli w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski; orientowanie się w geopolitycznych uwarunkowaniach bezpieczeństwa.

-umiejętność rozróżnienia sygnałów alarmowych obowiązujących w szkole i w województwie
-uzasadnienie znaczenia udzielania pierwszej pomocy; wyjaśnienie zasady zachowania się ratujących (świadców zdarzenia) w miejscu wypadku; omawianie zasady zabezpieczenia

miejsca wypadku; przedstawienie metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć, zasady postępowania bezpiecznego dla ratownika, umiejętność przeprowadzenia pierwszej pomocy i wezwanie pomocy,

- umiejętność wskazania sposobów zabezpieczenia się przed zakażeniem w kontakcie z krwią i płynami ustrojowymi;

- umiejętność rozpoznawania osoby w stanie zagrożenia życia; umiejętność wzywania odpowiedniej pomocy, ocena czynności oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez okres do 10 sekund); wyjaśnienie mechanizmu niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej;

- umiejętność ułożenia osoby nieprzytomnej w pozycji bezpiecznej; udzielenie pomocy osobie omdlałej, pomoc w zadławieniach u dorosłych i dzieci

- stosowanie właściwych opatrunków w zależności od rodzaju urazu i umiejscowienia rany;

- umiejętność założenia opatrunku osłaniającego na ranę głowy, szyi, twarzy, klatki piersiowej i jamy brzusznej; znajomość zasady udzielania pierwszej pomocy w urazach kończyn;

- wymienienie przedmiotów, jakie powinny się znaleźć w apteczce domowej, samochodowej i przygotowanej na wyprawę turystyczną;

- wyjaśnienie zastosowania poszczególnych materiałów opatrunkowych;

- umiejętność założenia opatrunków osłaniających na ranę w obrębie kończyny

;posługiwanie się chustą trójkątną podczas opatrywania ran i unieruchamiania kończyn.

- umiejętność ułożenia poszkodowanego w odpowiedniej pozycji, w zależności od umiejscowienia urazu; wykonanie opatrunku uciskowego, tamowanie krwotoku za pomocą opatrunku

- umiejętność bezpiecznego zdejmowania rękawiczek ochronnych wyjaśnia, jak rozpoznać krwotok zewnętrzny

- umiejętność wykorzystywania podręcznych środków i do unieruchomienia urazu; udzielanie pierwszej pomocy w oparzeniach; wyjaśnianie pojęcia: „odmrożenie”, „wychłodzenie”

- umiejętność przedstawienia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas lekcji; rozpoznaje stan poszkodowanego, sprawdza czynności życiowe;

- umiejętność odróżnienia czynników środowiskowych i społecznych (korzystne i szkodliwe), na które człowiek może mieć wpływ, od takich, na które nie może mieć wpływu;

wymienienie zachowania, które sprzyjają zdrowiu (prozdrowotne) oraz zagrażają zdrowiu, a także wskazuje te, które szczególnie często występują wśród nastolatków; wyjaśnienie

wpływu stresu na zdrowie ;ocenie własnego zachowania związane ze zdrowiem,

dobieranie i demonstrowanie umiejętności komunikacji interpersonalnej istotne dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa, zachowania asertywne, negocjowanie)

- umiejętność wskazania zagrożeń z wystąpieniem powodzi ,pożarem , rozpoznanie i prawidłowa reakcja na sygnał alarmu o pożarze w szkole; wymienienie przykładów

nadzwyczajnych zagrożeń wywołanych przez człowieka; omawianie zasad zachowania się podczas wypadków i katastrof komunikacyjnych, technicznych i innych;

-umiejętność uzasadniania znaczenia bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb ratunkowych., omawianie roli różnych służb i innych podmiotów w sytuacji zagrożenia substancjami toksycznymi.

Współpraca w zespole :

- układ pracy w planowaniu działań,
- sposób uzasadnienia swojego stanowiska,
- współdziałanie w podejmowaniu decyzji,
- przyjmowanie na siebie odpowiedzialnych ról(lider, grupowy),
- sposób zaprezentowania rezultatów pracy w grupie.

Styl pracy uczniów:

- samodzielność pracy,
- pomysłowość i inwencja twórcza,
- systematyczność,
- estetyka wykonania i forma prezentacji wyników pracy,
- aktywność w warsztatach , szkoleniach ,

Formy aktywności dodatkowej:

- realizacja prac dodatkowych z własnej inicjatywy,
- opracowanie i wykonanie pomocy dydaktycznych

Kryteria ocen dla uczniów z dysfunkcjami:

Uczeń, który ma obniżone wymagania z powodu dysleksji, dysgrafii lub dysortografii lub innych zaburzeń rozwojowych może popełnić więcej błędów w pracy pisemnej, zatem nauczyciel nie bierze pod uwagę błędów ortograficznych i graficznych, oceniając prace pisemne. W razie możliwości uczeń z obniżonymi wymaganiami może odpowiadać ustnie

POWIADAMIANIE RODZICÓW/ OPIEKUNÓW O OCENACH UCZNIÓW

Powiadamianie rodziców odbywa się poprzez wpisanie oceny do dziennika elektronicznego. Każdy rodzic ma prawo do rozmowy z nauczycielem w czasie do tego wyznaczonym - na wywiadówkach, konsultacjach oraz w innym terminie, po wcześniejszym jego ustaleniu z nauczycielem.

WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY

OCENA CELUJĄCA

a)Umiejętność i aktywność;

- inicjuje dyskusję
- przedstawia własne, racjonalne koncepcje rozwiązań, działań, przedsięwzięć
- systematycznie wzbogaca swoją wiedzę i umiejętności, dzieli się tym z grupą
- odnajduje analogię, wskazuje szanse i zagrożenia określonych rozwiązań

- wyraża własny, krytyczny, twórczy stosunek do omawianych zagadnień
- argumentuje w obronie własnych poglądów, posługując się wiedzą poza programową
- jest aktywny na lekcjach i uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa (zawody, konkursy) lub zajęciach pozaszkolnych o specyfice zbliżonej do przedmiotu

b)Wiedza;

- zdobył wiedzę znacznie wykraczającą poza zakres materiału programowego

OCENA BARDZO DOBRA

a)Umiejętność i aktywność;

- sprawnie korzysta z wszystkich dostępnych źródeł informacji
- samodzielnie rozwiązuje zadania i problemy postawione przez nauczyciela
- jest aktywny na lekcjach i uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa (zawody, konkursy) lub zajęciach pozaszkolnych o specyfice zbliżonej do przedmiotu
- bezbłędnie wykonuje działania ratownicze, koryguje błędy kolegów
- odpowiednio wykorzystuje sprzęt i środki ratownicze
- sprawnie wyszukuje w różnych źródłach informacje o sposobach alternatywnego działania (także doraźnego)
- umie pokierować grupą rówieśników

b)Wiedza;

- zdobył pełen zakres wiedzy przewidziany w programie
- sprawnie wykorzystuje wiedzę z różnych przedmiotów do rozwiązywania zadań z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa

OCENA DOBRA

a)Umiejętność i aktywność;

- samodzielnie korzysta ze wskazanych źródeł informacji
- poprawnie rozumie w kategoriach przyczynowo – skutkowych
- samodzielnie wykonuje typowe zadania o niewielkim stopniu złożoności
- podejmuje wybrane zadania dodatkowe
- jest aktywny na lekcjach
- poprawnie wykonuje działania ratownicze, umie dobrać sprzęt i środki ratownicze do rodzaju zranienia

b)Wiedza;

- opanował materiał programowy w stopniu zadowalającym

OCENA DOSTATECZNA

a)Umiejętność i aktywność;

- pod kierunkiem nauczyciela wykorzystuje podstawowe źródła informacji
- samodzielnie wykonuje proste zadania w trakcie zajęć

- przejawia przeciętną aktywność
- potrafi podjąć działania podnoszące własne bezpieczeństwo

b)Wiedza;

- uczeń opanował podstawowe treści programu, pozwalające na podejmowanie działań ratowniczych i zabezpieczających

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

a)Umiejętność i aktywność;

- z pomocą nauczyciela wykonuje proste zadania
- opanował najbardziej elementarne umiejętności z zakresu przedmiotu

b)Wiedza;

- uczeń ma braki w wiedzy, które jednak nie uniemożliwiają dalszej edukacji i mogą zostać usunięte.

OCENA NIEDOSTATECZNA

6.Stopień niedostateczny otrzymuje uczeń, który:

a)Umiejętność i aktywność;

- nie potrafi wykonać najprostszych poleceń, wymagających zastosowania elementarnych umiejętności

b)Wiedza;

- uczeń wykazuje braki w wiedzy, które uniemożliwiają dalszą edukację w zakresie przedmiotu.

Opracowała:

Nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa

Anna Borkowska